

Исаев Мұхтар Сеитханулының 6D011400 – «Тарих» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін дайындалған «Болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлау әдістемесі» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына
АННОТАЦИЯ

Зерттеудің өзектілігі әлемдік қоғамдастықтың қазіргі даму кезеңі әлемдік экономикалық интеграцияның тереңдеуімен, әлемнің әр түрлі аймақтарының әлеуметтік және мәдени өзара байланыстарының кеңеюімен, жаһандану мәселелерімен, әлеуметтік құрылыстың өзгеруімен, бұрын белгісіз болған салаларда сапалы жаңа іс-әрекет түрлерінің пайда болуымен сипатталады. Жастардың жаңа жағдайларға бейімделуі құндылықтарды қайта бағалау, болмыстың жаңа сенімді тіректерін және өмір сүру бағдарларын іздеу арқылы жүзеге асады. Бұл мәселені шешу білім берудегі нормативтік құжаттарда көрініс тапқан.

Қазақстан Республикасы «Білім туралы» Заңында білім беру жүйесінің міндеттері ретінде: ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға, дамытуға және кәсіптік шыңдауға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау; азаматтық пен патриотизмге, өз Отаны - Қазақстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халық дәстүрлерін қастерлеуге, Конституцияға қайшы және қоғамға жат кез келген көріністерге төзбеуге тәрбиелеу, т.б. атап көрсетілген. Бұл міндеттерді шешу өз кезегінде болашақ мамандарды бағдарлы даярлауға да байланысты.

Еліміздің дамуы және болашақта бағдар алуы үшін ұлттық идея қалыптастырылды. Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев «Қазақстан-2050» Стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты жолдауында «Біз ұлттың тарихи санасын қалыптастыру жұмысын жалғастыруымыз керек. ... Біз болашаққа көз тігіп, тәуелсіз елімізді «Мәңгілік Ел» етуді мұрат қылдық» деп «Мәңгілік Ел» идеясын тұжырымдап, ұсынды. Қазіргі кезде уақыт сынынан өткен қазақстандық жолдың тәжірибесі негізінде «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының жеті құндылығын айқындап берді, олар: Қазақстанның тәуелсіздігі және Астанасы; қоғамымыздағы ұлттық бірлік, бейбітшілік пен келісім; зайырлы қоғам және жоғары руханият; индустрияландыру мен инновацияларға негізделген экономикалық өсім; Жалпыға Ортақ Еңбек Қоғамы; тарихтың, мәдениет пен тілдің ортақтығы; еліміздің ұлттық қауіпсіздігі және бүкіләлемдік, өңірлік мәселелерді шешуге жаһандық тұрғыдан қатысуы. Бұл құндылықтар қоғамның тірегіне айналуы үшін білім беру жүйесіне енгізіліп, болашақ ұрпақ болмысына сіңірілуі тиіс.

Мемлекет басшысының «Нұрлы Жол – болашаққа бастар жол» атты Жолдауында: «Біз Жалпыұлттық идеямыз – Мәңгілік Елді басты бағдар етіп, тәуелсіздігіміздің даму даңғылын Нұрлы Жолға айналдырдық. Мәңгілік Ел – елдің біріктіруші күші, ешқашан таусылмас қуат көзі. Ол «Қазақстан 2050» стратегиясының ғана емес, ХХІ ғасырдағы Қазақстан мемлекетінің мызғымас идеялық тұғыры! Жаңа Қазақстандық Патриотизм дегеніміздің өзі – Мәңгілік

Ел! Ол – барша Қазақстан қоғамының осындай ұлы құндылығы...» деп, «Мәңгілік Ел» идеясының мәні мен мазмұнын және оның бастауы тым тереңде жатқандығын атап көрсетті. Шындығында, қазақ тарихының мазмұнында осы идеяға тұғыр болатын, ұлттық мақтанышқа айналған тарихи оқиғалар мен құбылыстар аз емес. Түрік қағанатында дүниеге келген «Мәңгілік Ел» идеясы қалыптасуының тарихи негіздері мен мән-мағынасы Л.Н.Гумилев, А.Ташағыл, С.Сыздықов, С.Қанаев, Қ.Сартқожаұлы және т.б зерттеулерінде айқындалған.

Жалпы алғанда тарих ғылымы және «тарих» оқу пәні жеке тұлғаның құндылық-мағыналық саласын дамыту үшін алғышарттар құруда үлкен әлеуетке ие. Тарихқа деген қарым-қатынас жеке тұлғаның бар мәдени құраушылары мен оның әлеуметтік өзін-өзі тануында көрініс табады. Сондықтан, тарихи білім берудің заманауи кезеңінде мұғалімнің тарихи үдерістер мен тарихи таным құраушыларында құндылыққа басымдық беретін аксиологиялық тұғырға негізделген оқытуы сұранысқа ие.

Қоғамда болып жатқан түрлі өзгерістерге сәйкес жоғары оқу орындарында және орта, жалпы білім беретін мектепте білім берудің ұлттық моделін қалыптастыру, білім мазмұнын жаңарту, сапалы білімге қол жеткізу, оқытудың жаңа дидактикалық жүйесін іздестіру – бүгінгі таңда педагогика ғылымының алдында тұрған көкейкесті мәселе. Аталған мәселелердің процессуальдық аспектісін шешу болашақ мұғалімдерді даярлауды жетілдірумен байланысты.

Болашақ жастарды «Мәңгілік Ел» құндылықтары негізінде оқыту және оларды құндылықтарға баулу тарих мұғалімдерінен құндылықтар бойынша білімі терең болуын, педагогикалық іскерліктерді жүзеге асыруға әдістемелік дайындығын талап етеді. Бұл өз кезегінде болашақ тарих мұғалімдерінің педагогикалық іскерліктерін, әдістемелік даярлығын қалыптастыруды зерттеудің көкейкестілігін арттыра түседі.

Зерттеуімізге байланысты құндылықтардың мәні, тәрбиелік маңызы туралы ұлы ғұламалар, қоғам қайраткерлері мен ағартушы-педагогтар әл-Фараби, Қожа Ахмет Ясауи, Жүсіп Баласағұн, Өтейбойдақ Тілеуқабылұлы, А.Құнанбаев, Ш.Уәлиханов, Ы.Алтынсарин, Ш.Құдайбердиев, А.Байтұрсынов, М.Жұмабаев, Ж.Аймауытов, Х.Досмұхамедов, т.б. ой - пікірлері мен көзқарастары еңбектерінде көрініс тапқан.

«Құндылық» категориясының әдіснамалық, тарихи және педагогикалық қырларын ашып, атқаратын әлеуметтік қызметінің мазмұнын анықтап, жүйелеген зерттеулер қатарында философтар, мәдениеттанушылар Г.Риккерт, М.Вебер, Т.Х.Фабитов, С.Л.Рубинштейн, А.Ж.Тұрсынов, А.У.Уразбеков, Г.Ж.Нұрышева, М.А.Дорохова, т.б. педагогтар Б.Гершунский, Г.К.Нұрғалиева, Қ.Б.Жарықбаев, С.Қалиев, Т.Қ.Әтемова, Ә.Табылдиев А.Қ.Қаплиева, Т.С.Сламбекова, әлеуметтанушы Н.Г.Лапин, С.Е.Нұрмұратов, т.б. атауға болады. Бұл зерттеулерде жасалған тұжырымдар зерттеу жұмысымыздағы ізденістерге бағдар болды. Шетелдік ғалымдар I.V.Whitney, W.Huitt, т.б. еңбектеріндегі құндылықтарды жүзеге асыру тұжырымдары ескерілді.

Болашақ мұғалімдерді даярлаумен (жалпы кәсіби, дайындық бағыты бойынша) А.И.Щербаков, Н.В.Кузьмина, Ф.Н.Гоноболін, В.А.Сластенин, Ю.К.Васильев, Н.Д.Хмель, У.Н.Нишаналиев, К.Ә.Дүйсенбаев, Қ.Ералин, С.Т.Каргин, А.А.Калюжный, К.С.Успанов, т.б. ғалымдар айналысқан. Аталған ғалымдардың еңбектері болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлауда басшылыққа алынды.

Зерттеу тақырыбымызға тікелей қатысты, еліміздің төл тарихының мұрасын дамытуға, ЖОО және жалпы білім беретін орта мектептерде Қазақстан тарихы курстарының ғылыми-әдіснамалық мазмұнын қалыптастыруда тарихшы ғалымдар М.Қозыбаев, Ж.Қасымбаев, К.Нұрпейіс, М.Қойгелдиев, Н.Е.Бекмаханова, Қ.С.Алдажұманов, Б.А.Аяған, К.Байпақов және т.б. зерттеулері мен оқулық, оқу құралдарында құндылыққа бағдарлап оқытуға қатысты ой-пікірлер айтылғандығын атап айтуға болады.

Сонымен қатар, тарихты оқыту әдістемесімен айналысқан: И.Я.Лернер, Н.В.Андревская, В.Н.Бернадский, А.А.Вагин, Н.Г.Дайри, С.А.Ежова, И.М.Лебедева, А.В.Дружкова, Е.Е.Вяземский, О.Ю.Стрелова, Т.Тұрлығұл, Х.Тұрсұн, А.Ш.Журасова, т.б. ғалымдардың еңбектері біздің зерттеу жұмысымыз үшін құндылықтарды оқыту әдістемесін қалыптастыруда басшылыққа алынды.

Тәуелсіздік алғаннан кейінгі кезеңде ұлттық тарихи білімге қатысты диссертациялық зерттеулер жүргізіліп, оның даму жолдарын саралаған мақалалар мен монографиялар жарық көрді. Бұл ретте Т.Тұрлығұл, Б.Әбдіғұлова, Б.Сәрсекеев, Б.Т.Берлібаев, Ж.Нұрманбетқызы және т.б. ғалымдардың еңбектерін атауымызға болады.

Мемлекеттік бағдарламаға айналып үлгерген «Мәңгілік Ел» идеясын теориялық тұрғыда негіздеу және оны оқу-тәрбие үдерісіне енгізу арқылы қоғамдық-саяси өмірдегі күнделікті практикаға айналдыру бағытында зерттеу жұмыстары шұғыл қолға алынды. «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясын әртүрлі қырынан қарастырған ғылыми басқосулар оқу орындары мен ғылыми мекемелерде де ұйымдастырыла бастады. Солардың бірі –Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университет базасында К.К.Жанпейсова, С.Ж.Пралиев, Ш.Ж.Колумбаева, Н.М.Хан және т.б. авторлығымен «Мәңгілік Ел» идеясын ЖОО жүйесіне енгізуге арналған оқу бағдарламасы жасалды.

Дегенмен, «Мәңгілік Ел» құндылықтары бойынша болашақ тарих мұғалімдерін даярлау әдістемесін жетілдіруге қатысты біздің зерттеу жұмысымыз алғаш рет арнайы тақырып болып қарастырылып отырғандығын атап айтуымыз керек.

Тарих және психологиялық, педагогикалық ғылымдар бойынша жүргізілген зерттеулердің нәтижелерін пайдаланумен басты әлеуметтік міндеттерді шешу әдіснамалық және әдістемелік сипаттағы төмендегідей:

- болашақ тарих мұғалімдерін анықталған «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлау қажеттілігі мен оны жүйелі жүзеге асырудың теориялық-әдіснамалық тұрғыдан жеткілікті деңгейде негізделмеуінің арасындағы;

- «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы құндылықтарын оқу-тәрбие үдерісіне енгізудің айқындалуымен оны оқушыларға оқыту қажеттілігі және оны оқытуға болашақ тарих мұғалімдерін даярлау деңгейінің төмендігі арасындағы;

- болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлау мазмұнының мүмкіндіктері мен оларды пайдалануға байланысты әдістеменің жеткіліксіздігі арасындағы *айқындалған қарама-қайшылықтарды* шешумен байланысты. Осы қарама-қайшылықтар зерттеудің мәселесін: болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға кәсіби даярлау жүйесін теориялық-әдіснамалық және әдістемелік тұрғыдан кешенді қамтамасыз ету деп нақтылауға мүмкіндік берді.

Көрсетілген қарама-қайшылықтардың шешімін іздестіру, біздің мәселемізді айқындауға және зерттеу жұмысымыздың тақырыбын **«Болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлау әдістемесі»** деп таңдауымызға негіз болды.

Зерттеу мақсаты: Болашақ тарих мұғалімдерінің «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлығын теориялық-әдіснамалық тұрғыдан негіздеу, ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету және оны педагогикалық эксперимент негізінде тексеру.

Зерттеу нысаны: Жоғары оқу орындарында болашақ тарих мұғалімдерін даярлау үдерісінде «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқыту.

Зерттеу пәні: Болашақ тарих мұғалімдерін мектепте «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлаудың ғылыми-әдістемелік негіздері.

Зерттеу міндеттері. Зерттеу тақырыбының мақсатын іске асыруға байланысты мынадай міндеттер белгіленді:

1. Тарих мұғалімдерін даярлау үдерісінің тарихи-әдіснамалық негіздерін зерделеу және болашақ тарих мұғалімдеріне «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқыту мүмкіндіктерін анықтау;

2. «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға болашақ тарих мұғалімдерін даярлаудың теориялық негіздерін айқындау;

3. Болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлаудың педагогикалық шарттарын анықтау;

4. «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға болашақ тарих мұғалімдерін даярлауға бағытталған оқыту мазмұнын әдістемелік тұрғыдан негіздеу;

5. Болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлау әдістемесінің тиімділігін тәжірибелік-эксперимент жүзінде тексерістен өткізу және кәсіби пәндерді оқытуды жетілдіру мен оны тәрбие үдерісімен ұштастыруға байланысты ұсыныстар енгізу.

Зерттеудің ғылыми болжамы: Егер, болашақ тарих мұғалімдеріне «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқыту және оны оқытуға даярлау теориялық тұрғыдан айқындалса; «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға болашақ тарих мұғалімдерін даярлаудың педагогикалық шарттары анықталса; болашақ тарих мұғалімдерін даярлау үдерісі мектеп «Қазақстан тарихы» пәні бағдарламасы мен қазіргі «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуды

қамтамасыз етуге сәйкес жүзеге асырылса, *онда* білім беру үдерісінде «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға болашақ тарих мұғалімдерін даярлау қамтамасыз етіледі, *өйткені* болашақ тарих мұғалімдерін даярлауда «мектеп-жоғары оқу орны» жүйесінің өзгерісін қамтамасыз ететін педагогикалық үдеріс жүзеге асырылады.

Зерттеудің жетекші идеясы: Жоғары оқу орындарында болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлау – олардың қоғам сұранысына сай жеке тұлғасын және кәсіби іс-әрекетінде әдістемелік дайындығын дамытады.

Зерттеудің **ғылыми жаңалығы** мыналармен айқындалады:

1. Тарих мұғалімдерін даярлау үдерісінің тарихи-әдіснамалық негіздері зерделеніп, болашақ тарих мұғалімдеріне «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға ЖОО кәсіби базалық, әдістемелік пәндердің мүмкіндіктері анықталды;

2. Мектептегі Қазақстан тарихы пәні мен оны оқытудағы педагогикалық үдеріс мазмұны тұрғысынан «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға болашақ тарих мұғалімдерін даярлаудың теориялық негіздері айқындалды;

3. ЖОО педагогикалық жүйе тұрғысынан және моделдеуді жүзеге асыру бойынша болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлаудың педагогикалық шарттары анықталды;

4. «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға болашақ тарих мұғалімдерін даярлау әдістемесі педагогикалық іскерліктерді қалыптастыру тұрғысынан негізделді;

5. Болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлаудың тиімді әдістері сараланып, тапсырмалар жүйесі жасалды.

Зерттеудің теориялық мәнділігі. Тарих сабақтарында оқушыларға «Мәңгілік Ел» құндылықтары бойынша оқу материалдарын оқытуға байланысты алынған тұжырымдар мен қорытындылар тарих пәнін оқыту әдістемесін теориялық тұрғыдан толықтырады, сабақты жетілдіруге байланысты ұсынған технологиялық карта тарих пәнін оқытуды технологияландыруды дәйектейді. Болашақ тарих мұғалімдерін даярлау әдістемесінде белгіленген ұстанымдар «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлауды жетілдіруге игі әсер етеді. Зерттеудің теориялық нәтижелерін Қазақстан тарихын оқытуда «Мәңгілік Ел» құндылықтары бойынша оқытуды жетілдіруде және болашақ тарих мұғалімдерін даярлау үдерісінде пайдалануға болады.

Зерттеу жұмысының практикалық маңызы.

- «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға болашақ тарих мұғалімдерін даярлау бағдары» тақырыбында семинар ұйымдастырылды;

- Болашақ тарих мұғалімдеріне арналған «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға бағдарлы даярлау» атты оқу-әдістемелік құралы оқу үрдісіне енгізілді;

- «Қазақстан Республикасы тәуелсіздігінің 25 жылдығына арналған «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы және түркілік ислам өркениетінің құндылықтары: Қара бура әулиенің тағлымы мен өнегесі» атты

халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция» ұйымдастырылды (2-3 маусым 2016 жыл, Түркістан қаласы).

Зерттеу нәтижелерін жоғары оқу орындарында болашақ тарих мұғалімдерін кәсіби дайындау үдерісінде, олардың кәсіби біліктілігін жетілдіруде, мұғалімдердің кәсіби біліктілігін жетілдіретін институттарда қолдану пайдалы.

Эксперименттік база ретінде Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік, М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университеттері мен Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық институтының «5B011400-Тарих» мамандығы бойынша білім алушылары алынды.

Қорғауға ұсынылған негізгі тұжырымдар:

1. Білім беру үдерісіне «Мәңгілік Ел» құндылықтарын енгізу – бұл ғылыми негізде болашақ тарих мұғалімдерінің аталған құндылықтарды оқытуға даярлығын көрсететін оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастыру нәтижесінің бірі болып табылады;

2. Болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлаудың теориялық негіздеріне – мектептегі оқу үрдісі мен оқытуды технологияландыру және оны жүзеге асыратын ЖОО оқыту үрдісін ұйымдастыруды қамтитын педагогикалық жүйе құраушылары (мақсаты, міндеті, мазмұны, әдіс-тәсілдері, формалары (технологиясы), құралдары, нәтижесі) алынады;

3. «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға болашақ тарих мұғалімдерін даярлаудың құрылымдық-мазмұндық моделін жүзеге асырудағы педагогикалық шарттар – ЖОО аталған даярлықты жүзеге асырудағы педагогикалық жүйе құраушыларын жүзеге асыратын жиынтық құрастырушылармен анықталады;

4. Болашақ тарих мұғалімдерін «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға даярлау әдістемесі ЖОО оқу жұмыстарының түрлерімен және жүзеге асыратын педагогикалық іскерліктерді қалыптастырумен негізделеді;

5. Болашақ тарих мұғалімдерін даярлауда тарихты оқыту әдістері (мектепте тарихты оқытуды жобалау әдістемесі) мен тапсырмалар мазмұнының «Мәңгілік Ел» құндылықтарын оқытуға бағытталуы, олардың аталған құндылықтарды оқытуға даярлығын жоғары деңгейде қалыптастырады.

Диссертацияның сынақтан өтуі мен талқылануы:

Зерттеу жұмысының негізгі нәтижелері мен қорытындылары 17 ғылыми еңбекте жарияланды. Зерттеу барысында 2 Scopus базасына енетін нөлдік емес импакт-факторы бар халықаралық ғылыми басылымдарда, 5 ҚР Білім және ғылым саласындағы бақылау Комитеті ұсынған басылымдарда, 9 Халықаралық және республикалық ғылыми-практикалық конференциялар жинақтарында және 1 оқу-әдістемелік құралында жарық көрді.

Диссертацияның құрылымы. Диссертация нормативтік сілтемелер, анықтамалар, белгілеулер мен қысқартаулар, кіріспе, III бөлімнен және қорытындыдан, қолданылған әдебиеттер тізімі мен қосымшалардан тұрады.

АННОТАЦИЯ

**к диссертационной работе Исаева Мухтара Сеитханулы на тему
«Методика подготовки будущих учителей истории к обучению
ценностям «Мангилик Ел», подготовленной на соискание степени
доктора философии (PhD) по специальности
6D011400 – «История»**

Актуальность исследования. Современный этап развития мирового сообщества характеризуется углублением международной экономической интеграции, расширением социальных и культурных взаимосвязей между различными регионами мира, вопросами глобализации, изменением социальной структуры общества, возникновением новых видов деятельности в отраслях, которые еще совсем недавно были совершенно неизвестны. Адаптация молодежи к новым условиям осуществляется посредством переоценки ценностей, поиска надежной опоры существования и новых жизненных ориентиров. Решение этих вопросов нашло свое отражение в нормативных документах, связанных с образованием.

В Законе Республики Казахстан «Об образовании» среди задач образования указаны: развитие творческих, духовных и физических возможностей личности, формирование прочных основ нравственности и здорового образа жизни, обогащение интеллекта путем создания условий для развития индивидуальности, воспитание гражданственности и патриотизма, любви к своей Родине - Республике Казахстан, уважения к государственным символам и государственному языку, почитания народных традиций, нетерпимости к любым антиконституционным и антиобщественным проявлениям и т.д. Решение этих задач, в свою очередь, связано с ориентированным обучением и подготовкой специалистов.

Для развития страны и создания будущих ориентиров была сформирована национальная идея. В Послании Президента Н.А.Назарбаева «Стратегия «Казахстан-2050»: новый политический курс состоявшегося государства» указано: «Нам нужно продолжить работу по формированию исторического сознания нации. ... Мы видим будущее и наша заветная цель - превратить нашу независимую страну в «Мангилик Ел». Так была сформулирована и выдвинута идея «Мангилик Ел». В настоящий момент на основе опыта казахстанского пути, прошедшего испытание временем, общенациональная идея «Мангилик Ел» определила семь основных ценностей: Независимость Казахстана и Астана; национальное единство, мир и согласие в нашем обществе; светское общество и высокая духовность; экономический рост на основе индустриализации и инноваций; Общество всеобщего труда; общность истории, культуры и языка; национальная безопасность и глобальное участие нашей страны в решении общемировых и региональных проблем. Для того, чтобы эти ценности стали опорой общества, их необходимо внедрить в систему образования и в сознание будущего поколения.

В Послании Главы государства «Нұрлы Жол – путь в будущее» сказано: «Мы сделали общенациональную идею «Мангилик Ел» нашим главным ориентиром, а путь развития независимости превратили в Нұрлы Жол – Светлый Путь. «Мангилик Ел» – эта сила, объединившая народ, неиссякаемый источник энергии. Она является непоколебимым идеологическим фундаментом не только для стратегии «Казахстан-2050», но и для всего Казахстана как государства в XXI веке! Новый казахстанский патриотизм – это и есть «Мангилик Ел»! Это одна из самых значимых ценностей казахстанского общества...», и эти слова показывают насколько глубоким является смысл и содержание идеи «Мангилик Ел». И действительно, в содержании казахской истории имеется немало событий и случаев, ставшие национальной гордостью и фундаментом для этой идеи. Исторические основы и значение формирования идеи «Мангилик Ел», возникшей еще в эпоху Тюркского каганата, определили исследования таких ученых, как Л.Н.Гумилев, А.Ташагыл, С.Сыздыков, С.Канаев, К.Сарткожаулы и другие.

Объективно, история, как наука и учебный предмет, обладает значительным потенциалом для создания условий по развитию ценностно-смысловой стороны личности. Взаимоотношения с историей находят свое отражение во всех культурных составляющих и социальном самопознании личности. Поэтому в современную эпоху исторического образования у преподавателей появляется спрос на обучение, основанное на аксиологическом фундаменте, где приоритет отдается ценностям, состоящим из наиболее значимых компонентов исторического знания и исторических процессов.

Формирование национальной образовательной идеи, достижение качественных знаний, обновление содержания образования, поиск новой дидактической системы обучения в высших, средних общеобразовательных учреждениях в соответствии с различными изменениями, происходящими в обществе, является наиболее актуальным вопросом, стоящим перед современной педагогической наукой. Решение же процессуального аспекта вышеперечисленных вопросов связано с совершенствованием подготовки будущих учителей.

Обучение молодежи на основе ценностей «Мангилик Ел» и приучение их к этим ценностям требует от учителей истории глубоких знаний в области ценностей и методической подготовки для реализации своей педагогической деятельности. Это, в свою очередь, повышает актуальность формирования педагогической активности и методической подготовки будущих учителей истории.

Различные идеи и взгляды на смысл, педагогическое и воспитательное значение ценностей, о которых идет речь в нашем исследовании, нашли отражение в трудах таких великих ученых, общественных деятелей и педагогов-просветителей, как Аль-Фараби, Юсуф Баласагун, Ходжа Ахмет Ясави, Отейбойдак Тилеукабылулы, А.Кунанбаев, Ш.Валиханов,

Ы.Алтынсарин, Ш.Кудайбердиев, А.Байтурсынов, М.Жумабаев, Ж.Аймауытов, Х.Досмухамедов.

Среди философов, педагогов и социологов, раскрывших и систематизировавших методическую, историческую и педагогическую суть категории «ценность» и социальное значение ее содержания можно выделить Г.Риккерта, М.Вебера, Т.Х.Габитова, Н.Г.Лапина, С.Л.Рубинштейна, А.Ж.Турсынова, А.У.Уразбекова, Г.Ж.Нурышеву, М.А.Дорохову, Б.Гершунского, Г.К.Нургалиеву, К.Б.Жарыкбаева, С.Калиева, Т.К.Атемову, Ә.Табылдиев А.К.Каплиеву, Т.С.Сламбекову, С.Е.Нурмуратова и т.д. Заключение, полученные в результате этих исследований, создали ориентиры для данной исследовательской работы. Кроме того, были приняты во внимание работы I.V. Whitney и W. Huitt.

Изучением общепрофессиональной подготовки будущих учителей занимались такие ученые, как А.И.Щербаков, Н.В.Кузьмина, Ф.Н.Гоноболин, В.А.Сластенин, Ю.К.Васильев, Н.Д.Хмель, У.Н.Нишаналиев, К.А.Дуйсенбаев, К.Ералин, С.Т.Каргин, А.А.Калюжный, К.С.Успанов и др. В указанных трудах ученые руководствовались подготовкой будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел».

Следует заметить, что непосредственно по теме нашего исследования, касательно формирования научно-методического содержания курсов истории Казахстана в вузах и общеобразовательных средних школах, важные идеи по обучению, ориентированному на ценности, в своих исследованиях, учебниках и учебных пособиях представили М.Козыбаев, И.М.Козыбаев, Ж.Касымбаев, К.Нурпейис, М.Койгелдиев, Н.Е.Бекмаханова, Қ.С.Алдажұманов, Б.А.Аяган, К.Байпаков и др.

Вместе с этим методикой преподавания истории вплотную занимались И.Я.Лернер, Н.В.Андревская, В.Н.Бернадский, А.А.Вагин, Н.Г.Дайри, С.А.Ежова, И.М.Лебедева, А.В.Дружкова, Е.Е.Вяземский, О.Ю.Стрелова, Т.Турлыгул, Х.Турсун, А.Ш.Журасова. Их труды стали важной составляющей при формировании методики обучения ценностям в нашей исследовательской работе.

После обретения независимости начали активно проводиться диссертационные исследования по национальной истории, появились статьи и монографии, показывающие новые направления развития исторической науки. Среди этих работ следует выделить труды Т.Турлыгула, Б.Абдигуловой, Б.Сарсекеева, Б.Т.Берлибаева, Ж.Нурманбеткызы.

После получения теоретического обоснования и внедрения в учебно-воспитательный процесс, национальная идея «Мангилик Ел», ставшая государственной программой, побудила к активной деятельности в области исследований, направленных на ее превращение в повседневную практику общественно-политической жизни. В учебных заведениях и различных учреждениях начали проводиться научные собрания, подробно рассматривающие и всесторонне изучающие суть национальной идеи «Мангилик Ел». Так была создана учебная программа по внедрению национальной идеи «Мангилик Ел» в систему высшего образования,

подготовленная на базе Казахского Национального педагогического университета им.Абая такими авторами, как К.К.Жанпеисова, С.Ж.Пралиев, Ш.Ж.Колумбаева, Н.М.Хан и др.

Необходимо отметить, что тема совершенствования методики подготовки будущих учителей истории по ценностям «Мангилик Ел» впервые затронута именно в нашей исследовательской работе.

Используя результаты исследований, проводимых учеными-историками, педагогами и психологами, решение главных социальных задач методического и методологического характера связано прежде всего с решением противоречий, выявленных:

- в отсутствии обоснования между необходимостью подготовки в обучении ценностям «Мангилик Ел» будущими учителями истории и недостаточным теоретико-методическим уровнем его систематизированной реализации;

- в различиях между необходимостью определить и внедрить в учебно-воспитательный процесс ценности национальной идеи «Мангилик Ел» и недостаточным уровнем подготовки будущих учителей для обучения указанных ценностей;

- в недостатках методики по эффективному использованию будущими учителями истории возможностей обучения учащихся ценностям «Мангилик Ел». Таким образом, вопрос исследования этих противоречий можно конкретизировать как необходимость комплексного теоретико-методологического и методического обеспечения системы профессиональной подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел».

Поиск решений по указанным противоречиям стало основой для определения круга изучаемых нами вопросов, что отразилось в теме нашей исследовательской работы: **«Методика подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел».**

Цель исследования: Теоретико-методологическое обоснование и научно-методическое обеспечение подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел» и их проверка на основе педагогического эксперимента.

Объект исследования: Обучение ценностям «Мангилик Ел» в процессе подготовки будущих учителей истории в высших учебных заведениях.

Предмет исследования: Научно-методические основы подготовки будущих учителей истории обучению в школах ценностям «Мангилик Ел».

Задачи исследования. Для достижения целей, поставленных перед темой исследования, определены следующие задачи:

1. Исследовать историко-методологические основы процесса подготовки учителей истории, выявить возможности будущих учителей истории в обучении ценностям «Мангилик Ел»;

2. Установить теоретические основы подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел»;

3. Определить педагогические условия подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел»;

4. Дать методическое обоснование содержанию подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел»;

5. Посредством опытного эксперимента провести проверку эффективности методики подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел», после чего внести предложения по ее внедрению в учебный процесс и совершенствованию обучения профессиональным дисциплинам.

Научный прогноз исследования: *Если* будет определена теоретическая составляющая обучения ценностям «Мангилик Ел» и подготовки специалистов к этому обучению; *если* будут установлены педагогические условия подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел»; *если* процесс подготовки будущих учителей истории будет осуществляться в соответствии с программой предмета «История Казахстана» с обучением ценностям «Мангилик Ел», то в образовательном процессе будет проводиться подготовка будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел», потому что при подготовке будущих учителей истории будет реализовываться педагогический процесс, охватывающий все изменения в системе «школа-вуз».

Ведущая идея исследования: Подготовка будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел» в высших учебных заведениях будет развивать их методическую готовность в личной и профессиональной деятельности в соответствии с требованиями общества.

Научная новизна исследования определяется следующими:

1. Исследованы историко-методологические основы процесса подготовки учителей истории, определены возможности базовых профессиональных, методических предметов в вузах обучению ценностям «Мангилик Ел» будущих учителей истории;

2. Определены теоретические основы подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел» с точки зрения содержания педагогического процесса в преподавании истории Казахстана в школе;

3. Определены педагогические условия подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел» по педагогической системе вуза и ее реализации путем соответствующего моделирования;

4. Методика подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел» обоснована с точки зрения формирования педагогических навыков и умений;

5. Проанализированы эффективные методы подготовки обучения ценностям «Мангилик Ел» и разработана система заданий.

Теоретическая значимость исследования. Результаты и заключения, полученные в связи с преподаванием учащимся на уроках истории учебных материалов по ценностям «Мангилик Ел», позволят теоретически дополнить методику преподавания истории, а технологическая карта, предложенная для усовершенствования проведения занятий, конкретизирует технологичность

обучения. Принципы, представленные в методике подготовки будущих учителей истории, окажет значительное влияние на усовершенствование подготовки к обучению ценностям «Мангилик Ел». Теоретические результаты исследования можно использовать в обучении ценностям «Мангилик Ел» и в процессе подготовки будущих учителей истории в преподавании истории Казахстана.

Практическое значение исследовательской работы.

- Организован семинар на тему «Пути подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел»;

- В учебный процесс внедрено учебно-методическое пособие «Подготовка, ориентированная на обучение ценностям «Мангилик Ел», предназначенное для будущих учителей истории;

- 2-3 июня 2016 г. в городе Туркестан организована и проведена Международная научно-практическая конференция «Национальная идея «Мангилик Ел» и ценности тюрко-исламской цивилизации: уроки и пример святого Кара-Буры».

Большую пользу могут принести результаты исследования при их использовании в процессе профессиональной подготовки будущих учителей истории в высших учебных заведениях, в совершенствовании их профессиональных знаний, в институтах повышения квалификации преподавателей.

В качестве экспериментальной базы были взяты учащиеся специальности «5В011400-История» Международного казахско-турецкого университета им. Х.А.Ясави, Южно-Казахстанского Государственного университета им. М.Ауэзова и Южно-Казахстанского Государственного педагогического института.

Основные положения, выносимые на защиту:

1. Внедрение ценностей «Мангилик Ел» в образовательный процесс является одним из результатов организации учебно-воспитательного процесса, показывающего подготовку будущих учителей истории в обучении вышеуказанных ценностей на научной основе;

2. За теоретическую основу подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел» берутся главные составляющие педагогической системы (цель, задачи, содержание, методы, формы, технологии, средства и результаты), охватывающие технологизацию учебного процесса в школе и организацию учебного процесса в вузе, осуществляющего подготовку к реализации данной технологии;

3. Педагогические условия реализации структурно-содержательной модели подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел» определяются отдельными компонентами общепедагогической системы указанной подготовки в вузе;

4. Методика подготовки будущих учителей истории к обучению ценностям «Мангилик Ел» обоснована различными видами учебной деятельности в вузе и соответствующим формированием педагогических навыков и умений;

5. Ориентирование содержания заданий и методов преподавания истории (методика проектирования преподавания истории в школе) на обучение ценностям «Мангилик Ел» при подготовке будущих учителей истории формирует у них подготовленность к обучению указанным ценностям на самом высоком уровне.

Апробация и обсуждение диссертации:

Основные положения и результаты, образующие содержание исследовательской работы, опубликованы в 17 научных трудах. Результаты исследования увидели свет в 2 международных научных изданиях с ненулевым импакт-фактором, входящих в базу Scopus, 5 изданиях, рекомендуемых Комитетом по контролю в образования и науки РК, 9 сборниках статей международных и республиканских научно-практических конференций и 1 учебно-методическое пособие.

Структура диссертации. Диссертация состоит из нормативных ссылок, справок, ключевых слов, сокращений, введения, III разделов, заключения, списка использованной литературы и приложений.

ANNOTATION

**For the dissertation thesis written by Isaev Mukhtar Seitkhanuli on the theme
“Methods of preparing to teach future teachers of history the values of
“Mangilik El” to get a doctorate degree of philosophy (PhD) on
specialty 6D011400 – “History”**

Actuality of the thesis. The present development level of the world community is described by the integration recession of the world economy, expansion of social and intercultural relationships in different regions of the world, globalization issues, changes of social construction and the emergence of new qualitative types of activities in the fields that have been unknown before. The adaptation of young people to new conditions is implemented by reevaluating values and searching for new reliable pillars and life orientations of a being. The solution of this issue is reflected in regulatory documents of education.

“Law on Education” of the Republic of Kazakhstan underlines the followings as the responsibilities of the education system: national and universal human values, creations of conditions for the formation, development and provision of an individual with qualitative education aimed at professional improvements on the bases of advances of science and practice; educate them for morality and patriotism, love their native country the Republic of Kazakhstan, respect the state symbols, evaluate the national traditions and show intolerance to any manifestations against the Republic Constitution and society. In its turn, the solution of the tasks is also connected with the systematic preparation of future specialists.

A national idea was formed for the development and future orientation of the country. In his message called “Strategy “Kazakhstan-2050” is a new political direction of the formed country”, the President of the Republic of Kazakhstan N.A.Nazarbayev formulated and proposed his “Mangilik El” idea stating: “We should continue the process of forming historical consciousness of our nation. ... looking at the sky, we dreamed to make our country “Mangilik El”. In the present time, the way on which Kazakhstan experienced the hardship of time has identified seven values of the nationwide idea “Mangilik El”. They are: the independence of Kazakhstan and its Astana; national unity, peace and harmony in our society, secular society and high spirituality; economic growth based on the industrialization and innovation; Common Labor Society; common history, culture and language; national security of our country and its participation in solving worldwide and regional problems from the global standpoint. With a view to make these values the pillars of the society, they should be introduced to the education system and absorbed by future generation.

In his message “Nurli Zhol is a way leading to the future”, the head of the State underlined the importance of the idea “Mangilik El” by stating: “Making our nationwide idea “Mangilik El” as the main orientation, we could make the development way of our independence a Bright Way. Mangilik El is a unifying

force of our country and everlasting source of power”. It is a strong ideological pedestal of not only the Strategy “Kazakhstan 2050”, but also of Kazakhstan in the XXI century! New Kazakhstani Patriotism is itself Mangilik El! It is a great value of the whole society of Kazakhstan...” In fact, the content of Kazakhstani history is full of historical events and phenomena that have become civic pride of the nation and the basis for this idea. The historical bases and importance of the idea “Mangilik El” that were emerged in the Turkish khaganate have been identified in the investigations of L.N.Gumilev, A.Tashagıl, S.Sızdıkov, S.Kanaev, K.Sartkojaulı and others.

Generally, the science of history and the subject “History” have great potential in the creation of the prerequisites for developing value-semantic sides of an individual. His attitudes towards the history are reflected in his recognition of the whole cultural components and his social self-recognition. Therefore, teaching “history” based on the axiological pedestal that gives priority to the value among historical processes and historical components of cognition is in great demand in the current stage of historical education.

The formation of a national model of education in higher education institutions and secondary schools, updating the content of education, gaining qualitative knowledge, seeking for innovative didactic teaching system in accordance to different changes taking place in the society is the relevant issue of the science of pedagogy in the present time. Solving the process aspect of the mentioned issues is due to the improvement of preparing future teachers.

Teaching future generation on the values basis of “Mangilik El”, educating them to these values require profound knowledge of student-teachers of history on values and their methodological preparation for implementing pedagogical skills. This, in its turn, increases the actuality of searching pedagogical skills and formation of methodical preparation of future teachers of history.

The essence of values and their educational importance were reflected in the works of such great scientists, public figures and educator teachers such as Al-Farabi, Khoja Akhmet Yassawi, Zhusip Balasagun, Oteiboidak Tileukabiluli, A. Kunanbaev, Sh.Ualikhanov, I.Altinsarin, Sh.Kudaiberdiev, A.Baitursinov, M.Zhumabaev, Zh.Aimaitov, H.Dosmuhamedov and others.

Philosophers G.Rikkert, M.Veber, T.H.Gabitov. S.L.Rubinshteyn, A.J.Tursinov, A.U.Urazbekov, G.Zh.Nuryшева, M.A.Dorochova, pedagogues B.Gershunskiy, G.K.Nurğalieva, K.B.Jarıkhbaev, S.Kaliev, T.K.Atemova, A.Tabildiyev. A.K.Kaplieva, T.S.Slambekova, sociologists N.G.Lapin, S.E.Nurmuratov and others made great contributions to the investigations of methodological, historical and pedagogical sides of the category “Value” and defining its social function. The findings of these investigations have become the core of the searches in our work. Conclusions about implementing values that were made in the works of foreign scholars such as I.B.Whitney and W.Huitt have been taken into consideration.

Scholars A.I.Scherbakov, N.V.Kuzmina, F.N.Gonobolin, V.A.Slastenin, Yu.K.Vasilev, N.D.Hmel, U.N.Nishanaliev, K.A.Duisenbaev, K. Eralin, S.T.Kargin, A.A.Kalyuzhny, K.S.Usпанov and others were mainly engaged in the

preparation of future teachers (according to general professional, preparation direction). The works of the above mentioned scholars have taken as the leading guide in preparing to teach future teachers of history the values of “Mangilik El”.

The value-oriented teaching thoughts in the investigations, books and training aids of historian scholars such as M.Kozybaev, Zh.Kasymbaev, K.Nurpeyis, M.Koygeldiev, N.E.Bekmahanova, K.C.Aldajumanov, B.A.Ayagan, K.Baypakov who made great contributions to the development of historical heritages and the formation of the scientific and methodical contents of the courses of Kazakhstan history in the higher education institutions and secondary schools are noteworthy and directly related to our research theme.

At the same time, the formation of value teaching methods in our research work was implemented under the guidance of the works of scholars I.Ya.Lerner, N.V.Andrevskaya, V.N.Bernadsky, A.A.Vagin, N.G.Dayri, S.A.Ezhova, I.M.Lebedeva, A.V.Druzhkova, E. E.Vyazemsky, O.Yu.Strelova, T.Turlygul, B.K.Abdigulova, H.Tursun, A.Sh.Zhurasova that were engaged in teaching methods of history.

In the post-independence period, numerous dissertation investigations related to the national education have been conducted and many articles and monographs defining its development way have been published among which the works of scholars T.Turlygul, B.Abdigulova, B.Sarsekeev, B.T.Berlibaev, Zh.Nurmanbetkyzy and others are noteworthy.

The investigations were sharply conducted with a view to substantiating the national idea “Mangilik El” that had already become the state program on the historical standpoint and making it an everyday practice in the social and political life through its introduction to the educational process. Scientific meetings investigating the nationwide idea “Mangilik El” were organized in education institutions and scientific institutions one of them which is the teaching program dedicated to introduce “Mangilik El” to the higher education institutions under the authority of K.K.Zhanpeisova, S.Zh.Praliev, S.Zh.Kolumbaeva, N.M.Han and others on the base of Abay Kazakh National Pedagogical University.

However, we should underline that the present research is the first work related to improving the methodology of preparing teachers of history according to the values of “Mangilik El”.

Using the results of investigations conducted on the history and psychological and pedagogical sciences, the main social objectives depend on solving the defined contradictions:

- between the need of preparing to teach future teachers of history on the defined values of “Mangilik El” and insufficient substantiation of its implementation from the theoretical and methodological viewpoint;
- between defining the introduction of the values of the nationwide idea “Mangilik El” to the learning-educating process and the need of teaching it pupils and low level of preparing future teachers of history to teach it;
- between the possibilities of the preparation to teach future teachers of history the values of “Mangilik El” and insufficiency of methods connected to its usage in a methodological and methodical way. The above mentioned

contradictions allowed us to define the research problem as follows: a provision of a professional preparation of teaching future teachers of history the values of “Mangilik El” from the theoretical-methodological and methodical standpoint.

The search for the solution of the above mentioned contradictions was the basis of defining our research issue and choosing the theme of our research work as **“Methods of preparing to teach future teachers of history the values of “Mangilik El”**.

The research aim: To base the preparation of teaching future teachers of history the values of “Mangilik El” from the theoretical and methodological standpoint, to provide its scientific and methodical base and examine it on the pedagogical experiment basis.

The research object: Teaching values of Mangilik El" in the pedagogical process of preparation of future teachers of history in higher educational institutions.

The research subject: Scientific-methodical bases of preparation of training in school values of "Mangilik El" of future history teachers.

The research objectives: Due to the implementation of the research aim, the following objectives are identified:

1. To investigate the historical and methodological bases of the process of training of history teachers, to identify opportunities for future history teachers in teaching values of "Mangilik El";
2. To identify theoretical bases of preparing to teach future teachers of history the values of “Mangilik El”;
3. To define pedagogical conditions of preparing to teach future teachers of history the values of “Mangilik El”;
4. To base the teaching content aimed at preparing to teach future teachers of history the values of “Mangilik El” on the methodical standpoint;
5. To examine the efficiency of the preparation to teach future teachers of history the values of “Mangilik El” in an experiment, improve teaching professional subjects and introduce proposals connected to its combination with the education process.

The scientific research prediction: If, teaching future teachers of history the values of “Mangilik El” and the preparation to teach it are determined on the theoretical standpoint; the pedagogical conditions of preparing to teach future teachers of history the values of “Mangilik El” are defined; the preparing process of future teachers of history is implemented in accordance to the program of the subject “History of Kazakhstan” in secondary schools and the provision of teaching the values of “Mangilik El”, the preparation of future teachers of history to teach the values of “Mangilik El” *will be provided, because* a pedagogical process providing changes of the “school- Higher education institution” system will be implemented in preparing future teachers of history.

The leading research idea: The preparation of teaching future teachers of history the values of “Mangilik El” in higher education institutions develops their individual personality meeting the demands of a society and methodical preparation in their professional activities.

The scientific novelty of the research work is defined by:

1. Historical and methodological bases of the process of preparation of teachers of history are investigated, the possibilities of basic professional, teaching subjects in high schools to teaching the values of "El Mangilik" of future history teachers are determined;

2. Defining the theoretical bases of preparing to teach future teachers of history the values of "Mangilik El" from the standpoint of the subject "History of Kazakhstan" in schools and the pedagogical process content of teaching it;

3. Identifying the pedagogical conditions of preparing to teach future teachers of history the values of "Mangilik El" according to the implementation of modeling and from the standpoint of the pedagogical system in higher education institutions.

4. The methods of preparing future teachers of history the values of "Mangilik El" was based on the basis of forming pedagogical skills;

5. The effective methods of preparation to teaching values of " Mangilik El" are analyzed and a system of tasks is developed.

Theoretical essence of the research. Findings and conclusions taken to teach pupils the materials according to the values of "Mangilik El" in history classes will complete the methods of teaching the subject "History" from the theoretical standpoint, technological map offered to improve lessons will study technologizing to teach the subject "History". The positions defined in methods of preparing future teachers of history will have a good influence on improving the preparation for teaching the values of "Mangilik El". The theoretical results of the research will be used in the improvement of teaching the subject "History" according to the values of "Mangilik El" and in the process of preparing future teachers of history.

The practical relevance of the research work.

- A seminar under the theme "Direction of preparing future teachers of history to teach the values of "Mangilik El"" was organized;

- A teaching aid called "Programmed preparation for teaching the values of "Mangilik El" devoted for future teachers of history was introduced to the teaching process;

- "International scientific and practical conference under the theme "A national idea "Mangilik El" dedicated to the 25 year anniversary of the independence of the Republic of Kazakhstan and values of Turkish Islam civilization: Lessons and great deeds of Saint Kara Bura" was organized (June 2-3, 2016, Turkistan city).

The results of the research are useful in the process of preparing future teachers of history in higher education institutions, improving their professional qualifications and in institutions of improving teachers' professional qualifications.

The students of specialty «5B011400-History» of Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, M.Auezov South Kazakhstan State University and South Kazakhstan State Pedagogical Institutions were taken as **the experimental base of the research.**

The main conclusions offered to defense:

1. The introduction of values of "Mangilik El" in the educational process is one of the results in the organization of the educational process, showing the preparation of future history teachers in training the above values on the scientific basis;

2. Pedagogical system components (aim, objectives, content, methods and techniques, means, results) involving the teaching process in schools, technologizing the teaching process and organizing the teaching process in higher education institutions implementing it will be taken as the theoretical basis for the preparation of teaching future teachers of history the values of "Mangilik El";

3. Pedagogical conditions in implementing structural and content model of preparing future teachers of history to teach the values of "Mangilik El" will be defined by aggregate components implementing pedagogical system components of the above mentioned preparation in higher education institutions.

4. The methods of preparing future teachers of history to teach "Mangilik El" will be based on the types of teaching activities in higher education institutions and forming pedagogical skills implementing it;

5. Targeting the content of tasks and methods of history teaching (methods of designing the teaching of history in schools) for training values "Mangilik El" in the preparation of future teachers of history provides them with a readiness to learn the values specified at the highest level.

Testing and discussion of the dissertation:

The main findings and results of the research work were published in 17 scientific works. In the course of the study, 2 articles in international scientific journals with non-zero impact factor included in the Scopus database, 5 in publications offered by the Controlling Committee of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan and 9 in the collections of International and Republican scientific and practical conferences and 1 teaching-methodical aid were published.

The structure of the dissertation. The dissertation consists of standard references, definitions, symbols and reductions, introduction, III chapters and a conclusion, a list of references and appendices.